

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Cdo/195/2017
Identifikačné číslo spisu: 1404120022
Dátum vydania rozhodnutia: 10.05.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Daniela Sučanská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1404120022.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Správcovské bratislavské družstvo, so sídlom v Bratislave, Drobného č. 27, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Barbara Holíková, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Staré Grunty č. 162, proti žalovanému Stavebnému bytovému družstvu Bratislava IV, so sídlom v Bratislave, Polianky č. 9, zastúpenému JUDr. Jozefom Drvárom, advokátom so sídlom v Bratislave, Belinského č. 16, o zaplatenie 3.555,42 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 4 C 243/2005, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 13. decembra 2016 sp. zn. 14 Co 694/2013, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava IV (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 30. októbra 2013 č. k. 4 C 243/2005-949 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 3.555,42 € s 15,5 % úrokom z omeškania ročne od 1. januára 2002 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Dospel k záveru, že žalovaný mal ako správca bytového domu na ulici B. pri skončení správy, ktorá trvala do 31. decembra 2001, previesť zostatok finančných prostriedkov nevyčerpaného fondu údržby, prevádzky a opráv na nového správcu. Túto povinnosť žalovaný nesplnil; nahradil ju uznaním dlhu z 9. októbra 2001, ktorý napriek jeho námietkam súd vyhodnotil ako platný právny úkon, spĺňajúci všetky zákonné náležitosti (§ 588 Občianskeho zákonníka). Ohľadne výšky neprevedeného zostatku neunesol žalovaný dôkazné bremeno, keď neprodukoval žiadny dôkaz spochybňujúci dôkazy predložené žalobcom. O trovách konania rozhodol podľa § 151 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“).

2. Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalovaného rozsudkom z 13. decembra 2016 sp. zn. 14 Co 694/2013 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil, stotožňujúc sa s jeho odôvodnením i so skutkovým a právnym posúdením veci (§ 387 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“). Osobitne sa vyjadril k námietkam žalovaného týkajúcim sa spochybnenia aktívnej legitímácie žalobcu v spore, času

skončenia správy bytového domu žalovaným, ako aj platnosti uznania dlhu z 9. októbra 2001 a premlčaniu nárokov z neho. Zdôraznil, že dôkaznú núdzu si žalovaný zapríčinil vlastným konaním v dôsledku nesprávneho vedenia účtovníctva. Poznamenal, že medzi stranami prebieha viacero konaní na obdobnom skutkovom základe, v ktorých bol žalovaný zviazaný uhradiť záväzky vyplývajúce mu zo skončenia správy jednotlivých bytových domov. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie, odôvodnené podľa § 420 písm. f/ CSP. Namietal, že odvolací súd rozhodol o jeho odvolaní bez nariadenia pojednávania, hoci bolo potrebné zopakovať dokazovanie, a to najmä v skutkových otázkach času skončenia správy bytového domu žalovaným a jeho (ne)možnosti disponovať s účtom v Tatra banke. Ohľadne týchto skutočností žalovaný navrhol vypočítať vlastníkov bytov v bytovom dome, aby sa vyjadrili k pravosti ich podpisov na dohode o skončení správy a k úhradám poplatkov súvisiacich s užívaním bytov a správou domu (komu a na aký účet boli uhrádzané). Odvolací súd tiež nepovažoval za potrebné oboznámiť sa so stanoviskom žalovaného z 5. novembra 2016, z ktorého vyplýva, že uznanie dlhu bolo v jednotlivých položkách rozporované na základe listinných dôkazov (súpiska ročného zúčtovania za rok 2011, potvrdenie o zaslaní počiatočného vkladu Stavebným bytovým družstvom na účet Správcovského bytového družstva v sume 115.770 Sk, prílohy znaleckého posudku č. 29, zostavy ročného zúčtovania za rok 2000 a ďalšie). Rozporovaním položiek prešlo dôkazné bremeno na žalobcu, ktorý mal preukázať, že uznaný dlh je skutočne existujúcim dlhom. Súd prvej inštancie uvedené dôkazy nevykonal; nevyhoviel ani žiadosti žalovaného o zistenie, kto v skutočnosti disponoval s peniazmi vlastníkov na účte v Tatra banke. Nevykonanie dôkazov, spôsobilých priniesť relevantné skutkové zistenia, sťažilo pozíciu žalovaného ako strany sporu, malo za následok vady v skutkových zisteniach súdu, a vyústilo v nesprávny záver o neunesení dôkazného bremena žalovaným. Odvolací súd uvedené pochybenia neodstránil; nevysporiadal sa ani s podstatnými tvrdeniami žalovaného, uvedenými v odvolaní. V súvislosti s uznaním dlhu je nesprávne posúdená aj otázka premlčania a charakter účtovníctva, nakoľko odvolací súd nerozlišoval medzi jeho analytickým a fiktívnym vedením. Uvedené nedostatky mohli byť odstránené na pojednávaní pred odvolacím súdom, ktorého sa žalovaný mal právo zúčastniť, vyjadriť sa k ním navrhovaným dôkazom a dožadovať sa ich vykonania. Možnosť strany konania korigovať nesprávny procesný postup súdu je totiž súčasťou práva na spravodlivý proces, ktoré bolo nenariadením pojednávania porušené. Z týchto dôvodov žiadal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť, a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalobca sa k dovolaniu nevyjadril.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovne:

6. Dovolací súd je viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (viď § 428 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

7. V danom prípade žalovaný uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné (proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí), ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7.1. Právo na spravodlivý súdny proces je jedným zo základných ľudských práv a do obsahu tohto práva patrí viacero samostatných subjektívnych práv a princípov. Podstatou tohto práva je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd

stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (viď napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

7.2. Pokiaľ dovolateľ tvrdí, že mu odvolací súd odňal jeho procesné práva tým, že na prejednanie odvolania nenariadil pojednávanie, dovolací súd poukazuje na to, že podľa § 385 ods. 1 CSP odvolací súd nariadi pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

7.3. Podľa § 384 ods. 1 CSP odvolací súd sám zopakuje dokazovanie v potrebnom rozsahu, ak má za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

7.4. Podľa § 384 ods. 2 a 3 CSP odvolací súd môže doplniť dokazovanie vykonaním ďalších dôkazov navrhnutých stranou, ak ich napriek návrhu strany nevykonal súd prvej inštancie, a tiež za podmienok podľa § 366 CSP (a/ ak sa týkajú procesných podmienok, b/ ak sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c/ ak má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, d/ ak ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie).

7.5. O tom, či je potrebné vo veci zopakovať alebo doplniť dokazovanie, rozhoduje výhradne odvolací súd.

7.6. V danom prípade sa odvolací súd stotožnil so skutkovými závermi súdu prvej inštancie (pozri ods. 14 odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu), preto je namieste záver, že nemal dôvod dokazovanie zopakovať (§ 384 ods. 1 CSP). Existenciu podmienok pre doplnenie dokazovania odvolací súd nezistil (§ 384 ods. 2 a 3 CSP). Keďže pre nariadenie pojednávania nebol daný ani verejný záujem, rozhodnutie o veci bez nariadenia pojednávania je postupom, ktorý plne zodpovedá zákonu (§ 385 ods. 1 CSP). Postupom odvolacieho súdu, ktorý sa nepriečil zákonu, nemohlo dôjsť k porušeniu práva dovolateľa na spravodlivý súdny proces. Neopodstatnená je preto námietka, že namietaným postupom odvolacieho súdu došlo k procesnej vade v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

8. Pokiaľ dovolateľ vytýka súdom niektoré nedostatky v procese obstarávania skutkových podkladov pre rozhodnutie, prípadne namieta tiež nesprávnosť hodnotenia výsledkov dokazovania, vec prejednávajúci senát dovolacieho súdu pripomína, že už podľa predchádzajúcej právnej úpravy nebolo dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (a zakladajúcim prípustnosť dovolania) nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého z dôkazov (R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993 a 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012). Nová právna úprava na samej podstate uvedeného nič nezmenila (v súvislosti s tým pozri 2 Cdo 159/2017, 3 Cdo 59/2017, 5 Cdo 47/2017 a 7 Cdo 42/2017). Najvyšší súd poukazuje tiež na konštatovanie ústavného súdu v rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 196/2014 (ktoré sa síce týkalo právneho stavu do 30. júna 2016, je však naďalej aktuálne), v zmysle ktorého prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti.

9. K tvrdeniu dovolateľa, že odvolací súd sa nevysporiadal s jeho podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní, dovolací súd uvádza, že odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia vyjadril k námietke neplatnosti zmluvy o výkone správy č. 128/2001 z 8. októbra 2001 (uzavretej medzi žalobcom a vlastníkami bytov a nebytových priestorov v dotknutom bytovom dome) a s ňou súvisiacej tvrdenej neexistencii aktívnej legitímácie žalobcu v konaní, ako aj k času skončenia správy bytového domu žalovaným, uznaniu dlhu a premlčaniu žalovaného nároku (ods. 15 odôvodnenia). V predmetnej veci sú tak v dovolaní napadnutom rozhodnutí (obsah ktorého nemožno posudzovať izolovane od rozsudku súdu prvej inštancie, lebo prvoinštančné a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok - viď rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08) zreteľne vysvetlené jeho podstatné dôvody, uvedenie ustanovení, ktoré odvolací súd aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery, ako i vysvetlenie právnych úvah, ktorými sa pri rozhodovaní riadil. Prijaté právne závery sú primerane odôvodnené spôsobom zodpovedajúcim § 220

ods. 2 CSP. Za procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

10. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie v danej veci smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, preto dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

11. Dovolací súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

12. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.